

Saksframlegg

Covid-19 - Ny Forskrift om midlertidige tiltak for å begrense lokal smitteoppblomstring i Indre Østfold kommune, Viken

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Hege Sehested Sanderson	FA-G03	20/30028

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
086/20	Kommunestyret	PS	16.08.2020

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Ny Forskrift om midlertidige tiltak for å begrense lokal smitteoppblomstring i Indre Østfold kommune, Viken, vedtas som foreslått av rådmannen. Forskriften trer i kraft fra midnatt (natt til) mandag 17. august 2020. Forskriften varer ut september 2020, med unntak av de bestemmelsene som har en tidligere spesifisert sluttdato.
2. Forskrift om bl.a. midlertidig forbud mot sosiale sammenkomster og arrangementer i forbindelse med covid-19-utbrudd, Indre Østfold kommune, Viken av 10.08.2020 nr. 1624, oppheves fra samme tidspunkt.
3. Kommunelegen kan fatte vedtak om å avslutte en eller flere av tiltakene tidligere, eller lette på tiltak, jfr. smittevernloven § 4-1 femte ledd, når det finnes forsvarlig.

Kommunestyret i sak 086/20, 16.08.2020

Behandling:

Fr.p Gunnar Espelid, foreslått av Gunnar Espelid, Fremskrittspartiet

INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Nye førsteklasinger vil ha oppstart ute sammen med sine foresatte.
Foresatte vil kunne følge eleven inn i klasserommet i små grupper i henhold til Covid-19 forskriftens bestemmelser.

Spørsmål vdr Statlig kompensasjon, foreslått av Romy Rohmann, Rødt
Har administrasjon/politisk ledelse fått svar på spørsmål om kompensasjon av ekstrautgifter kommunen har som påløper i forhold til egne tiltak uke 33, vil kompensasjon gis til berørte virksomheter.

Romy Rohmann (Rødt)

Fra Høyre v Petter Schou, foreslått av Petter Schou, Høyre
Endring i §6, første setning:
«Kommunelegen» endres til «Kommunestyret gir ordfører fullmakt til å endre forskriften osv».

Frank Finstad - Protokolltilførsel, foreslått av Tone Åsrud Reime,
Protokolltilførsel til forskriftene under koronasituasjonen

I stedet for å innføre et forbud mot at 6 åringer kan ha med foreldre inn i skolebygningen synes jeg Indre Østfold kommune kunne sett litt mot hvordan Skiptvet kommune gjør det. Der gis det tillatelse til at foreldrene får være med inn. Å bruke smitte og korona som argumenter og forskjell på Indre Østfold og Skiptvet forstår jeg ikke helt for miljøet mellom disse kommunene går i ett, og koronaen ser ingen kommunegrenser.

Indre Østfold kommune har skoleklasser på opptil 28 elever og helt ned 12 elever. I tillegg har man skoler som kan ta større lokaler som gymsaler etc. i bruk. For andre skoler kan det være vanskeligere. Det ble av kommunelegen brukt eksempel på 30 elever og 60 foreldre, og at man da ikke kunne overhode en meters regelen. Det er hvis man må ha åpningen i klasserommet og ikke i større lokaler og hvis man må ha alle foreldre og ikke begrenser det til en per elev. Dessuten kunne man påkreve de voksne å bruke munnbind. Dessuten har eksemplene på koronatilfellene til nå vist at flere av disse har vært hos ansatte kommunens barnehager, så dette viser at dette viruset rammer blindt. Derfor er ingen trygge.

Jeg håper at de ansvarlige ser på saken på nytt, og ser på skolene hver for seg.

Gunnar Espelid (FRP) fremmet følgende endringsforslag:

Nye førsteklasinger vil ha oppstart ute sammen med sine foresatte.
Foresatte vil kunne følge eleven inn i klasserommet i små grupper i henhold til Covid-19 forskriftens bestemmelser.

Frank Finstad fremmet følgende protokolltilførsel som vedlegges protokollen:

I stedet for å innføre et forbud mot at 6 åringer kan ha med foreldre inn i skolebygningen synes jeg Indre Østfold kommune kunne sett litt mot hvordan Skiptvet kommune gjør det. Der gis det tillatelse til at foreldrene får være med inn. Å bruke smitte og korona som argumenter og forskjell på Indre Østfold og Skiptvet forstår jeg ikke helt for miljøet mellom disse kommunene går i ett, og koronaen ser ingen kommunegrenser.

Indre Østfold kommune har skoleklasser på opptil 28 elever og helt ned 12 elever. I tillegg har man skoler som kan ta større lokaler som gymsaler etc. i bruk. For andre skoler kan det være vanskeligere. Det ble av kommunelegen brukt eksempel på 30 elever og 60 foreldre, og at man da ikke kunne overhode en meters regelen. Det er hvis man må ha åpningen i klasserommet og ikke i større lokaler og hvis man må ha alle foreldre og ikke begrenser det til en per elev. Dessuten kunne man påkrevde voksne å bruke munnbind. Dessuten har eksemplene på koronatilfellene til nå vist at flere av disse har vært hos ansatte kommunens barnehager, så dette viser at dette viruset rammer blindt. Derfor er ingen trygge.

Jeg håper at de ansvarlige ser på saken på nytt, og ser på skolene hver for seg.

Votering:

Espelids endringsforslag ble forkastet med 4 (3FRP, H) mot 41 stemmer (14SP, 10H, 9AP, 2KRF, 2SV, 2MDG, V, R).

Rådmannens forslag ble enstemmig vedtatt.

Det ble ikke votert over Finstads protokolltilførsel som vedlegges protokollen.

Kommunestyret - Vedtak:

Kommunestyrets enstemmige vedtak:

1. Ny Forskrift om midlertidige tiltak for å begrense lokal smitteoppblomstring i Indre Østfold kommune, Viken, vedtas som foreslått av rådmannen. Forskriften trer i kraft fra midnatt (natt til) mandag 17. august 2020. Forskriften varer ut september 2020, med unntak av de bestemmelsene som har en tidligere spesifisert sluttdato.
2. Forskrift om bl.a. midlertidig forbud mot sosiale sammenkomster og arrangementer i forbindelse med covid-19-utbrudd, Indre Østfold kommune, Viken av 10.08.2020 nr. 1624, oppheves fra samme tidspunkt.
3. Kommunelegen kan fatte vedtak om å avslutte en eller flere av tiltakene tidligere, eller lette på tiltak, jfr. smittevernloven § 4-1 femte ledd, når det finnes forsvarlig.

Bakgrunn og saksopplysninger:

Bakgrunn

Indre Østfold kommune har hatt en stor oppblomstring av Covid-19-smitte de siste par ukene. Lørdag 8. august utgjorde antallet nye smittede i kommunen om lag halvparten av alle nye smittetilfeller i Norge. På bakgrunn av den alvorlige situasjonen, fattet kommunelegen med virkning fra mandag 10. august vedtak om forskrift med omfattende tiltak for å forsøke å begrense og få kontroll over smitten, med hjemmel i Smittevernloven (Lov om vern mot smittsomme sykdommer av 05.08.1994 nr. 55) § 4-1 femte ledd. Bestemmelsen gir kommunelegen mulighet til å utøve den myndighet kommunestyret har til å innføre tiltak i hastesaker. Forskriften trådte i kraft fra kl 12 samme dag.

Flere av tiltakene ble gitt med varighet ut uke 33. Det er nå behov for å gjennomgå forskriften med tanke på endring av tiltak sett opp mot dagens situasjon.

Ifølge Rundskriv I-4/2020 fra Helse- og omsorgsdepartementet, har Regjeringen «som mål at færrest mulig personer skal bli syke, uten at tiltakene får for store uønskede konsekvenser. Utbruddet av Covid-19 er definert som et alvorlig utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom etter smittevernloven. Dette medfører at samtlige regler i loven kan komme til anvendelse, blant annet kommunens adgang til å vedta egne regler om smitteverntiltak etter § 4-1, dette er en forutsetning for det lokale og nasjonale smittevernet.»

Med hjemmel i Smittevernloven, kan kommunestyret, når det er nødvendig for å forebygge allmennfarlig smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført, blant annet vedta forbud mot møter og sammenkomster eller påbud om begrensninger i den sosiale omgangen overalt der mennesker er samlet, jfr. § 4-1 første ledd a), og å stenge virksomheter som samler flere mennesker, for eksempel svømmehaller, flyplasser, butikker og andre bedrifter, jfr. samme bestemmelse alternativ b). Tiltak etter bestemmelsen skal oppheves eller begrense omfanget, når tiltakene ikke lengre er nødvendig.

Dagens smittesituasjon

Siden orienteringen om situasjonen søndag 9. august har vi sett en utvikling som gjør at det vurderes forsvarlig å lempe på og avslutte noen av de iverksatte tiltakene som i utgangspunktet skulle gjelde ut uke 33.

Målsettingen med de innførte tiltakene var å få kontroll på den lokale smitteutbredelsen. Dette innebærer å redusere fare for smitte ved alle sosiale møteplasser, identifisere flest mulig smittede gjennom testing og smitteoppsporing, samt isolere smittede og iverksette karantene overfor nærkontakter.

Vi har i inneværende uke hatt en testkapasitet på omkring 300 tester per dag, og gjennomført omfattende smitteoppsporing og testing av nye nærkontakter.

Fra mandag 10.8 og frem til og med lørdag 15.8 har vi avdekket **22** nye Covid-19 positive. Dette

innebærer en betydelig reduksjon i antall nye smittede per dag. Reduksjonen er gledelig og det er grunn til forsiktig optimisme. Det er imidlertid slik at vi fortsatt har Covid-19 spredning i lokalsamfunnet vårt. Vi har også sett at mange av de smittede har positiv test først ved test nummer 2. I vår prosedyre, så tester vi alle nærkontakter dag 3 og dag 7 etter siste eksponering så langt mulig ut fra når vi får dem inn til første test. Det innebærer at vi har en relativt høy andel nærkontakter som vi fortsatt venter svar på dag 7 etter eksponering. Søndag 16.8. venter vi svar på 40 slike dag 2 tester. Det ser derfor ut til at det er lang inkubasjonstid og derfor er det fortsatt en viss usikkerhet i fht om vi er helt i mål med å begrense utbruddet. Vi har imidlertid også iverksatt strenge karantenetiltak ved at vi under hele utbruddet har praktisert 10 dagers karantene. Dette vil forhåpentligvis også bidra til at vi får færre nærkontakter som har vært smitteførende og færre smittede som går under radaren grunnet for kort karantenetid.

Per i dag er det kun 1 av de nye smittede inneværende uke som vi ikke kan spore til noen sikker nærkontakt eller noe sikkert smittested.

Tiltakene som avvikles og videreføres er balansert ut fra det vi vet om hvor vi denne gang har sett flest smittede, og ut fra hvilke sammenhenger det er størst risiko for smitte.

Foreslåtte tiltak

Da dagens situasjon er såpass endret fra forrige uke, mener rådmannen i samråd med kommunelevene at det er mest hensiktsmessig å oppheve tidligere forskrift, og innføre nye tiltak i ny forskrift.

Private sammenkomster

Gjeldende forskrift forbyr alle private sammenkomster ut uke 33. Tiltaket legger store begrensninger på folks frihet til å omgås andre, ved at private sammenkomster med personer utenom husstandens medlemmer er forbudt. Ut ifra dagens smittesituasjon kan ikke kommuneoverlegen lengre se at det er behov for et så strengt tiltak. Smittetrykket er allikevel såpass stort i forhold til landsgjennomsnittet, at det fortsatt er behov for strengere regulering enn nasjonale anbefalinger tilsier. Rådmannen foreslår derfor at private sammenkomster tillates med maksimalt 20 gjester i løpet av sammenkomsten, under forutsetning av at nasjonale retningslinjer for avstand mellom personer overholdes, smitteverntiltak fastsatt i covid-19-forskriften overholdes og at det føres gjestelister. Tiltakene som nå foreslås inntatt anses i være forholdsmessige.

Arrangementer

Gjeldende forskrift forbyr alle arrangementer ut august måned. Tiltaket er omfattende og ut ifra dagens situasjon mener rådmannen det er grunnlag for å lempe noe på bestemmelsen. Det vises til beskrivelsen av dagens smittesituasjon ovenfor og sammenhengen med der vi nå ser mest smitte. Ut ifra disse hensynene fortsettes forbudet ut uke 34, men med tillatelse til å avholde arrangementer med opptil 50 personer fra og med uke 35. Det åpnes altså en uke tidligere enn først bestemt, men med strengere tiltak enn på nasjonalt nivå ut uke 35. Tiltakene som nå foreslås inntatt anses i være forholdsmessige.

Serveringssteder

I gjeldende forskrift skal alle serveringssteder holdes stengt ut uke 33. Det er ikke gitt noen bestemmelser om videre tiltak etter uke 33. Ut ifra dagens smittesituasjon mener rådmannen at serveringssteder kan åpnes under forutsetning av at man gjennomfører opplistede tiltak for å unngå ytterligere smittespredning. De første smittetilfellene kom som følge av smitte på private fester og på utesteder. Selv om smittesituasjonen nå er en annen, mener rådmannen at det fortsatt må utvises varsomhet på disse stedene. Alkoholservering har vist seg å være en høyst medvirkende faktor til smittespredning, både lokalt i Indre Østfold kommune og på andre steder i Norge de siste ukene. Med bakgrunn i at det fortsatt er smitte i Indre Østfold kommune, innføres det tiltak som medfører at serveringsstedene åpnes gradvis.

Alkoholservering tillates ikke i uke 34. Fra uke 35 tillates alkoholservering etter statens føringer (pr. nå frem til kl 24:00), jfr. de siste endringer i covidforskriften § 13 femte ledd. Tiltakene som nå foreslås inntatt anses i være forholdsmessige.

Idrett, friluftsliv o.l.

Ifølge gjeldende forskrift skal serveringssteder, treningsentre, idrettsbaner, fotballbaner og sosiale møteplasser holde stengt i uke 33. I tillegg skal svømmehaller, idrettshaller, øvingssteder og bingolokaler holde stengt ut august. Med utviklingen i smitte mener rådmannen det også er forsvarlig å lempe på disse tiltakene. Det foreslås derfor at treningsstudioer tillates åpnet i bemannet åpningstid under forutsetning av at de følger kravene i Covid-19-forskriften. Gruppetrening tillates ikke. Gruppetrening medfører større grad av nærhet enn individuell trening. Det er eksempler lokalt på at smitte har spredt seg ved gruppetrening.

Svømmehaller og idrettshaller forslås fortsatt stengt ut august. Det med bakgrunn i at man har sett at det har vært vanskelig å opprettholde avstandskrav i køer og at disse stedene har en høy risiko for

INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

en tettere samhandling mellom mennesker enn man ser ved individuell trening ved helsestudio.

Utendørsanlegg åpnes under forutsetning av at regler om avstand følges. Garderobeanlegg til slike fasiliteter holdes stengt ut august, på bakgrunn av at det fort blir tett og vanskelig å overholde kravene til avstand etc. i slike anlegg. Disse bør følge samme tidsaspektet som for svømmehaller og idrettshaller for øvrig.

Badeplasser, parker og liknende tillates åpnet, på vilkår at avstandsreglene overholdes. Disse kan stenges raskt ut fra smittefaglige vurderinger. Dette på bakgrunn av blant annet det vi har sett i store deler av Norge den siste tiden, der mennesker samles, det avholdes fester og det er vanskelig å opprettholde påkrevet avstand.

Tiltakene som foreslås anses å være forholdsmessige.

Skoler og barnehager

SFO, skoler og barnehager tillates åpnet. Kommunelegen vil fortløpende vurdere behov for tiltak ved skoler og barnehager og fatte vedtak om dette ved behov jfr. smittevernloven § 4-1 femte ledd. Eksempler på mulige tiltak kan være rullering av enkeltdager med hjemmeskole gjennom Teams for enkelte trinn for å begrense antallet elever til stede til enhver tid, stenging av enkeltskoler/enkelte barnehager ved lokal oppblomstring ved disse. Kommunelegen står fritt til å vurdere hvilke tiltak som er mest hensiktsmessig og forholdsmessige.

Menneskerettigheter

Konvensjonsfestede menneskerettigheter begrenser hvor inngripende tiltak myndighetene kan innføre overfor befolkningen. Det inkluderer også smittevernstiltak begrunnet i liv og helse i forbindelse med en pandemi. Corona-situasjonen har vist at menneskerettighetene er under press. Flere land, som er forpliktet etter menneskerettskonvensjonene, har innført tiltak som er strengere enn tiltakene i Norge, og i Indre Østfold kommune.

Norge er forpliktet av en rekke menneskerettskonvensjoner gjennom Grunnloven § 92 mv. Menneskerettsloven § 2 lister opp hvilke konvensjoner som skal gjelde som norsk lov, herunder Europarådets konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter (EMK). Bestemmelsene er overordnet øvrige lover og bestemmelser, og må derfor hensyntas ved

innføringer av tiltak som kan være i strid med en eller flere rettigheter.

Ethvert tiltak som griper inn i en eller flere menneskerettigheter må ha tilstrekkelig hjemmel i lov. Smittevernloven gir kommunen hjemmel til å innføre tiltak som har til formål å verne befolkningen mot smittsomme sykdommer gjennom forebygging, motvirke overføring i befolkningen og motvirke innføring av sykdom inn/ut av Norge. Bestemmelsene som søkes innført i den foreslåtte forskriften har alle hjemmel i smittevernloven § 4-1, og oppfyller kravet til lovhjemmel.

Videre må tiltaket ivareta et legitimt formål. Covid-19 er definert som et alvorlig utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom etter smittevernloven. Vern av liv og helse er et legitimt formål.

Tiltaket må også være forholdsmessig. Dette innebærer at det må være samsvar mellom mål og middel, herunder:

- Om tiltaket etter sin art er formålstjenlig
- Om det er alternative midler som er mindre inngripende.
- Om det er rimelig balanse mellom de interessene tiltaket ivaretar og den skade tiltaket påfører de tiltakene gjelder

Alle foreslåtte tiltak er vurdert i forhold til den aktuelle smittesituasjonen til enhver tid. Hensikten med tiltakene er å åpne opp i forhold til gjeldende lokale forskrift, slik at hverdagen til den enkelte er så nært opp til normalen som smittesituasjonen tillater. Ulike tiltak har vært drøftet for hvert enkelt område og vurdert opp mot både mer og mindre inngripende tiltak, i forhold til hvor effektive tiltakene er antatt å være i etter gjeldende smittesituasjon. Rådmannen mener de foreslåtte tiltakene er formålstjenlige.

Tiltakene anses som nødvendige for å kunne åpne opp igjen såpass raskt etter en stor smitteoppblomstring. Tiltakene som innføres anses som forholdsmessige i forhold til nåværende situasjon. Forskriften legger opp til at kommunelegen foreta gjøre ytterligere lempinger dersom det anses forsvarlig ut ifra den til en hvert tid gjeldende smittesituasjon. Skulle smittetrykket øke mye, vil kommunelegen måtte vurdere om det må innføres strengere tiltak.

Aktuelle planer, vedtak og dokumenter:

Lov om vern mot smittsomme sykdommer av 5. august 1994 nr. 55.

<https://lovdata.no/pro/#document/NL/lov/1994-08-05-55?searchResultContext=1196&rowNumber=1&totalHits=729>

Lov om styrking av menneskerettigheters stilling i norsk rett (menneskerettsloven) av 21.05.1999 nr. 30 med inkorporerte konvensjoner, herunder Europarådets konvensjon av 4. november 1950 om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter. -

<https://lovdata.no/pro/#document/NL/lov/1999-05-21-30?searchResultContext=1196&rowNumber=1&totalHits=3816>

Forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (Covid-19-forskriften) -

<https://lovdata.no/pro/#document/SF/forskrift/2020-03-27-470/%C2%A714a>

Forskrift om bl.a. midlertidig forbud mot sosiale sammenkomster og arrangementer i forbindelse med Covid-19-utbrudd, Indre Østfold kommune, Viken av 10. august 2020 nr. 1624.

<https://lovdata.no/pro/#document/LF/forskrift/2020-08-10-1624?searchResultContext=1196&rowNumber=10&totalHits=1118>

Veileder til kommunene om lokale karantenereregler eller innreiserestriksjoner i forbindelse med utbruddet av Covid-19. -

https://www.regjeringen.no/contentassets/8263c5d900f04d8b9364d7c28733766b/rundskriv_i-4-2020_kommunale_vedtak.pdf

Pressemelding - <https://www.io.kommune.no/aktuelt/indre-ostfold-kommune-innforer-strakstiltak.10829.aspx>

Presiseringer - <https://www.io.kommune.no/aktuelt/sporsmal-og-svar-om-koronatiltakene.10840.aspx>

Alternative løsningsmuligheter/politisk handlingsrom:

Foreslåtte tiltak er anbefalt av kommunelegen. Alternative løsninger er ikke lagt frem.

Vurderinger i forhold til FNs bærekraftsmål:

Arbeid for å forebygge og behandle smittsomme sykdommer omfattes av FNs bærekraftsmål nr. 3 God helse. Den overordnede styringen knytter seg til FNs målsetning om å «bygge velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer», jfr. FNs bærekraftsmål nr. 16 Fred og rettferdighet. <https://fn.no/Om-FN/FNs-baerekraftsmaal>

Vurdering av gevinster og økonomiske konsekvenser:

Gevinstene ved å innføre tiltak raskt og effektivt er at tiltakene kan være avgjørende for liv og helse.

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets Rundskriv I2/2020 – informasjon om dekning av tap og utgifter som følge av coronaviruset:

INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

«Dersom det blir nødvendig for myndighetene å treffe vedtak med hjemmel i smittevernloven, vil hovedregelen være at den enkelte må dekke ev. tap og utgifter selv. Loven har ingen bestemmelser om erstatning, og forarbeidene til loven forutsetter at den enkelte må bære egne kostnader som følger av vedtak etter smittevernloven. Unntak kan tenkes ved ekspropriasjonslignende inngrep, for eksempel bruk av andres eiendom.»

«Helse- og omsorgsdepartementet vil understreke at dette rundskrivet kun redegjør for dekning av økonomisk tap og utgifter på helse- og omsorgsområdet. Det kan på andre sektorområder være andre særskilte rettsgrunnlag for å kreve erstatning eller kompensasjon for økonomisk tap og utgifter.»

Rådmannens vurderinger:

Rådmannen anser at kommunelegens smittevernfaglige anbefalinger til tiltak er målrettede og forholdsmessige. De foreslåtte tiltakene er betydelig mindre omfattende enn tiltakene etter gjeldende forskrift. Vi ser også at smittesituasjonen er betydelig mindre enn det som var tilfellet forrige helg slik at lettelser i tiltakene derfor er forsvarlig ut ifra dagens situasjon. Samtidig er det enda så mange smittede og så mye usikkerhet at det anbefales strengere regler i Indre Østfold kommune enn nasjonalt i noen uker fremover. Situasjonen må fortsatt vurderes fortløpende av kommunelegen, både med tanke på ytterligere reduksjon i tiltak, men også i forhold til en innstramning dersom smittesituasjonen igjen skulle forverres.

Vedlegg:

Forskrift om midlertidige tiltak for å begrense lokal smitteoppblomstring